



STORTINGET

Representantforslag 213 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Nikolai Astrup, Aleksander Stokkebø og Kari Sofie Bjørnsen

Dokument 8:213 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Nikolai Astrup, Aleksander Stokkebø og Kari Sofie Bjørnsen om kvalitetssikring av støtte til flytende havvind

Til Stortinget

Bakgrunn

I budsjettavtalen om revidert nasjonalbudsjett 2024 ble regjeringen bedt om å foreslå et støtteprogram for flytende havvind på minst 35 mrd. kroner i statsbudsjettet for 2025, i vedtak nr. 911 (2023–2024). Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2025 fastsatte Stortinget en kostnadsramme på 35 mrd. kroner i vedtak nr. 385 (2024–2025).

Høyre stemte mot forslagene, fordi det ikke forelå tilstrekkelig informasjon om hvordan fullmakten skulle benyttes, hvilken teknologiutvikling som kunne forventes, og hvilke samfunnsøkonomiske effekter støtten ville ha. Fullmakten var derfor i realiteten ensbetydende med å skrive ut en blank sjekk i strid med utredningsinstruksen. Høyre ba derfor regjeringen utrede ulike finansieringsløsninger for utbygging av havvind i tråd med utredningsinstruksen og fremme en egen sak for Stortinget så snart som mulig. Forslaget ble nedstemt, men forslagsstillerne mener fremdeles det er svært viktig at Stortinget får all relevant informasjon før fullmakten eventuelt benyttes.

Det normale for investeringsprosjekter med statlig finansiering er at Stortinget fatter vedtak om kostnadsramme når prosjektet er planlagt og kvalitetssikret for

beslutning. Da kostnadsrammen ble behandlet, manglet helt grunnleggende informasjon. Det er fortsatt ikke kjent hvor mye ny kraft støtten kan utløse, og hvilken teknologiutvikling og gevinst samfunnet kan vente å få.

Energidepartementet har ikke lagt frem utredningene som normalt kreves for forsvarlig behandling av store investeringssaker. Investeringsprosjekter med statlig finansiering har krav til ekstern kvalitetssikring og utredning i tråd med statens prosjektmodell når kostnaden overstiger 1 mrd. kroner. Dette er viktig for å redusere risiko, sikre forsvarlig styring og sørge for at mål og forutsetninger for prosjektet faktisk er mulig å nå. Ekstern kvalitetssikring er eksempelvis gjennomført for Langskip, hvor det gis støtte til å etablere fangst og lagring av CO₂. Utredningsinstruksen, fastsatt ved kongelig resolusjon, stiller videre krav til samfunnsøkonomisk analyse. En slik analyse er viktig for å vurdere verdi og konsekvenser for samfunnet, herunder potensialet for teknologiutvikling. En vil også få vurdert om målene for prosjektet kan nås til en lavere kostnad med andre virkemidler.

Forslagsstillerne mener store investeringer må bygge på grundige analyser og realistiske forutsetninger, og disse må kvalitetssikres. Ansvarlige beslutningsprosesser er viktig for at man faktisk oppnår de målene en setter seg, til lavest mulig kostnad og med akseptabel risiko. Forslagsstillerne ber derfor regjeringen komme tilbake til Stortinget med resultatene av en ekstern kvalitetssikring, en samfunnsøkonomisk analyse og en vurdering av teknologiutviklingspotensialet før det inngås kontrakter som forplikter staten til å bruke inntil 35 mrd. kroner på flytende havvind i Utsira Nord.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g:

Stortinget ber regjeringen legge frem en egen sak med ekstern kvalitetssikring, samfunnsøkonomisk analyse og vurdering av teknologiutviklingspotensialet for støtteprogrammet for flytende havvind, slik at Stortinget kan behandle saken før det inngås forpliktelser basert på vedtak nr. 385 (2024–2025).

25. mars 2026

Nikolai Astrup

Aleksander Stokkebo

Kari Sofie Bjørnsen